

Założenia rozwoju przestrzennego dla sfery przyrodniczo-ekologicznej w Studium Zagospodarowania Przestrzennego Pasma Odry

Jan Blachowski*

Studium Zagospodarowania Przestrzennego Pasma Odry (SZPPO) w granicach województwa dolnośląskiego jest studium obszaru funkcjonalnego związanego tematycznie z rządowym *Programem dla Odry 2006*. Stanowi przestrzenne rozwinięcie programu wytyczając wspólne kierunki polityki przestrzennej dla Pasma Odry zapewniające jego zrównoważony rozwój. Opracowanie jest częścią planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego jako studium obszaru problemowego. Jego obszar, w obrębie województwa dolnośląskiego, obejmuje tereny zalewowe rzeki Odry poszerzone do granic 29

gmin nadodrzańskich w powiatach oławskim, wrocławskim, trzebnickim, średzkim, legnickim, wołowskim, lubińskim, głogowskim i górowskim.

Zakres tematyczny SZPPO obejmuje: diagnozę stanu i uwarunkowania przestrzenne, bariery i zagrożenia rozwoju przestrzennego oraz koncepcję zagospodarowania. Studium wytycza kierunki polityki przestrzennej dla pasma Odry, zapewniające: bezpieczeństwo powodziowe, ochronę przyrodniczych i kulturowych wartości obszaru z wykorzystaniem walorów środowiska, utrzymanie funkcji transportowej Odry oraz rozwój energetyki wodnej.

Uwarunkowania przyrodnicze studium dotyczą podstawowych elementów środowiska naturalnego takich jak: klimat, budowa geologiczna i rzeźba doliny Odry, zasoby surowców mineralnych, wody podziemne i powierzchniowe.

*Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne we Wrocławiu, ul. Świdnicka 12/16, 50-068 Wrocław; jblachowski@poczta.wbu.wroc.pl

we, gleby, lasy, flora i fauna. System przyrodniczych obszarów chronionych obejmuje rezerваты, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu i zespoły przyrodniczo-krajobrazowe. Wśród zagrożeń dla środowiska przyrodniczego wymieniono: obiekty uciążliwe dla środowiska, źródła emisji i rodzaje zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, zagrożenia czystości wód powierzchniowych i podziemnych, stan zdrowotny i czynniki zagrożenia lasów, obszary zagrożenia i zanieczyszczenia gleb. Uwzględniono także szkodliwości komunikacyjne (hałas i zanieczyszczenia) oraz inne, takie jak możliwość wystąpienia poważnych awarii i bariery ekologiczne. Scharakteryzowano także niebezpieczeństwo powodziowe.

Kierunki i cele polityki przestrzennej SZPPO dla sfery przyrodniczo-ekologicznej obejmują działania w zakresie ochrony zasobów surowców mineralnych i ochrony powierzchni, jakości oraz zasobów wód podziemnych i

powierzchniowych, zasobów glebowych i leśnych, a także ochrony powietrza atmosferycznego.

Zadania proponowane do realizacji w studium zakładają eliminację zagrożeń i barier, jakie ograniczają rozwój gospodarczy tego terenu oraz dążą do zrównoważonego rozwoju poprzez planowane działania z zakresu budowy czynnego i biernego zabezpieczenia powodziowego, ochrony środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego, poprawy czystości wód, zwiększenia lesistości, prewencyjnego zagospodarowania przestrzennego, rozwoju żeglugi śródlądowej, energetycznego wykorzystania wód, rozwoju transportu, infrastruktury technicznej i turystyki. Dla zachowania, ochrony i właściwego wykorzystania zasobów przyrodniczych jest potrzebne rozszerzenie systemu obszarów chronionych, utrzymanie i ochrona istniejących ekosystemów oraz integracja systemu obszarów chronionych w nawiązaniu do systemów europejskich.